

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v maju 2023

Zadeva: **OCENA IZVAJANJA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2023**

Ker je minilo obdobje enega leta od sprejema zadnje ocene programa varnosti, je potrebno v skladu z določili 3. odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu ponovno oceniti njegovo izvajanje.

To pomeni, da ne gre zgolj za oceno uresničevanja zapisanih nalog, naloženih občinskim redarjem, temveč tudi ažuriranje programa in sprejem novih usmeritev za naslednje enoletno obdobje. Program varnosti je potrebno obnoviti z novo oceno varnostnih razmer, novimi usmeritvami in novimi konkretnjšimi vsebinami glede vrste in obsega nalog občinskih redarjev.

V skladu z določili Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS, št. 139/2006) in navodilom Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, št. 540/09-030-1/2010-8, z dne 8.1.2010, mora oceno izvajanja občinskega programa varnosti na predlog župana sprejeti na svoji seji občinski svet. Za sprejem je podan popravljeni predlog ocene občinskega programa varnosti.

PREDLOG SKLEPA:

Občinskemu svetu Občine Črnomelj se predlaga, da na podlagi tretjega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006) sprejme popravljeno Oceno izvajanja občinskega programa varnosti občine Črnomelj za leto 2022.

Pripravil:

Marjan Kastelic,

vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva

Predlagatelj:

Andrej Kavšek, župan, l.r.

MNENJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO:

Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je na svoji 3. redni seji, dne 15. 5. 2023 obravnaval gradivo »Ocena izvajanja občinskega programa varnosti v občini Črnomelj za leto 2022«. Odbor na gradivo ni imel bistvenih pripomb in je sprejel naslednja dva sklepa:

1. Odbor Občinskemu svetu občine Črnomelj predlaga, da gradivo Ocena izvajanja občinskega programa varnosti v občini Črnomelj za leto 2022 obravnava in sprejme popravljeno Oceno izvajanja občinskega programa varnosti občine Črnomelj za leto 2022 v predlagani vsebini.

2. Odbor tudi predlaga, da se na sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v mesecu maju k omenjeni točki povabi predstavnik Policijske postaje Črnomelj, saj so podatki, ki so vključeni v omenjeno poročilo, prejeti s strani policije.

Zapisala:
Tanja Peteh, l.r.

**Predsednik Odbora za gospodarstvo in
komunalno infrastrukturo
Samo Kavčič, l.r.**



OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET

OCENA

**IZVAJANJA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI
OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2022**

MAJ, 2023

KAZALO

1. UVOD	4
2. VSEBINA DELA REDARJEV MEDOBINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA V LETU 2022.....	5
3. VARNOSTNE RAZMERE NA OBMOBLJUBINE RONOMELJ V LETU 2022	6
3.1. Ogroženost javnega reda in miru	6
3.1.1. Kršitve predpisov o javnem redu	6
3.1.2. Najpogostejše kršitve zakona o varstvu javnega reda in miru	6
3.1.3. Kršitve drugih predpisov o javnem redu	7
3.2. Ogroženost s področja varnosti v cestnem prometu:	7
3.2.1. Prometne nesreče in posledice	7
3.2.2. Število prometnih nesreč glede in vzrok	7
3.3. Število kršitev v mirujočem prometu	8
4. CILJI IN NALOGE DELOVANJA OBINSKIH REDARJEV NA OBMOBLJUBINE RONOMELJ	8
4.1. Strateški cilj	9
4.1.1. Ukrepi za doseganje cilja	9
4.2. Operativni cilji	9
4.2.1. Varnost cestnega prometa	9
4.2.2. Naloge za doseganje cilja	11
4.3. Varstvo javnega reda in mira	12
4.3.1. Naloge za doseganje cilja	13
4.3.2. Varnost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin	13
4.3.3. Naloge za doseganje cilja	13
4.4. Pretnost intervencijskih poti	13
4.5. Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine	14
4.5.1. Naloge za doseganje cilja	14
4.6. Varstvo okolja	15
4.6.1. Naloge za doseganje cilja	15
5. VARNOSTNE NALOGE IN POTREBE V OBBLUBINI RONOMELJ IZHAJAJO IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER.....	15
6. ORGANIZIRANOST, KADROVSKA SESTAVA IN VODENJE MEDOBINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA	15
7. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA	16

8. OBVEŠ ANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV	16
9. OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	17
10. POVZETEK OCENE.....	17

Na podlagi tretjega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006, ZORed) je Občinski svet Občine Črnomelj na predlog župana, na redni seji dne 30. 5.2023 sprejel

OCENO

IZVAJANJA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2022



1. UVOD

Občinski program varnosti Občine Črnomelj je temeljni strateški dokument trajne narave, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev Občine Črnomelj. Namen Občinskega programa varnosti je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na območju občine.

Določila 1. odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu opredeljujejo Občinski svet, kot občinski organ, ki na predlog županje sprejme občinski program varnosti, s katerim na podlagi ocene varnostnih razmer v občini podrobneje določi vrsto in obseg nalog občinskega redarstva.

Ker je že minilo obdobje enega leta od zadnje ocene OPV, je potrebno v skladu z določili 3. odstavka, 6. člena ZoRed to oceno obnoviti.

To pomeni, da ne gre zgolj za oceno uresničevanja zapisanih nalog, naloženih občinskim redarjem, temveč tudi ažuriranje programa in sprejem novih usmeritev za naslednje enoletno obdobje. Program varnosti je potrebno obnoviti z novo oceno varnostnih razmer, novimi usmeritvami in novimi konkretnimi vsebinami glede vrste in obsega nalog občinskih redarjev.

V skladu z določili Zakona o občinskem redarstvu (Ur. list RS, št. 139/2006) in navodilom Službe Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, št. 540/09-030-1/2010-8, z dne 8.1.2010, mora oceno izvajanja občinskega programa varnosti na predlog županje sprejeti na svoji seji Občinski svet.

2. VSEBINA DELA REDARJEV MEDOBINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA V LETU 2022

Medobčinska inšpekcija in redarstvo je organ, ki je pričel z delovanjem in izvaja naloge s področja inšpekcijskega nadzora in redarstva v treh občinah – Črnomelj, Metlika in Semič. Osnovna naloga Medobčinske inšpekcije in redarstva je izvajanje nadzora nad spoštovanjem zakonov in drugih predpisov, ter skrb za javno varnost in javni red na območju občin ustanoviteljic. Gre za naloge, ki jih lahko občine ustanoviteljice opravljajo samostojno, vendar je izvajanje določenih nalog neločljivo povezano z ukrepi, ki lahko pomenijo poseg v človekove pravice in temeljne svoboščine, kar pomeni, da je treba zagotoviti tako organizacijo služb in usposobljenost izvajalcev nalog oziroma pooblaščenih oseb, da bo zagotovljeno zakonito in sorazmerno delo pooblaščenih uradnih oseb te službe.

Operativno delo medobčinske inšpekcije in redarstva se je v veliki meri nanašalo na preventivno delovanje (70% delovanja je preventivnega) na področju inšpekcijskega in redarskega nadzora:

- Občane smo seznanjali z delovanjem Medobčinske inšpekcije in redarstva z odgovarjanjem na vprašanja posameznikov, podjetij in institucij, ki se nanašajo na delovanje organa skupne občinske uprave. Potrebno je izpostaviti dnevno komuniciranje s kršitelji cestno prometnih predpisov, ter pojasnjevanje prekrškovnih postopkov in posledic.
- Obveščanje javnosti preko medijev o delovanju in nalogah Medobčinske inšpekcije in redarstva.
- Skladno z Zakonom o občinskem redarstvu smo sklenili pisni protokol o sodelovanju Medobčinske inšpekcije in redarstva s Policijsko postajo Črnomelj.
- Nudili smo pomoč pri spremembah in dopolnitvah občinskih odlokov.
- Pri nadzoru mirujočega prometa je bila povečana intenziteta nadzora na problematičnih mestih.
- Redarja večino dela v mestih opravljata peš, tako je veliko več opravljenega na področju preventivnega delovanja in izboljššan stik z občani.
- Občina Črnomelj je v letu 2016 za občane zagotovila brezplačne parkirne urice, katere redarja delita občanom na terenu.

- V času začetka šolskega pouka smo izvajali naloge varovanja otrok in pešcev v okolici osnovnih šol.

Občinska redarja sta v času od 01.01.2022 do 31.12.2022 na območju Občine Črnomelj izdala 947/931 plačilnih nalogov, izrekla 905/1183 opozoril in izdala 42/37 ustnih odredb na območju občine Črnomelj. Pri številu ukrepov je stanje statistično gledano enako kot v preteklem letu, upoštevajoč pa to, da je eden od redarjev zaključil z delom v prvi polovici leta in da je v drugi polovici leta opravljal naloge samo en redar, pa ocenjujemo da je stanje slabše kot preteklo leto. (prikazani so primerjalni podatki iz leta 2021 in 2022)

3. VARNOSTNE RAZMERE NA OBMOČJU OBČINE ČRNO MELJ V LETU 2022

V tabelah so podani podatki policije o ogroženosti na posameznih področjih.

3.1. Ogroženost javnega reda in miru

3.1.1. Kršitve predpisov o javnem redu

V letu 2022 je bilo obravnavanih 295 kršitev, kar kaže na porast števila kršitev glede na leto 2021.

3.1.2. Najpogostejše kršitve zakona o varstvu javnega reda in miru

Kršitve	2018	2019	2020	2021	2022
Izzivanje, spodbujanje k pretepu, drzno, nesramno vedenje (6/1)	40	53	65	50	93
Kdor koga udari, pretepanje (6/2 ZJRM-1)	15	15	14	12	24
Nasilje v družini	34	66	38	38	66
Nedostojno vedenje na javnem kraju (7/1 ZJRM-1)	21	13	20	21	15
Nedostojno vedenje do uradne osebe (7/2 ZJRM-1)	19	4	16	27	32
Motenje nočnega miru s hrupom	4	0	5	9	2
Povzročanje hrupa z akustičnimi aparati	13	2	11	12	10
Vsiljivo nadlegovanje in beračenje na javnem kraju	0	0	0	1	1
Vandalizem	0	0	0	0	1
Neupoštevanje odredbe uradne osebe	10	6	19	13	19
Druge kršitve	6	8	8	50	32
Skupaj	162	167	196	233	295

V letu 2022 je število kršitev v porastu predvsem na področju nasilnega vedenja in nasilja v družini, ostalo je razvidno iz razpredelnice.

3.1.3. Kršitve drugih predpisov o javnem redu

Predpisi	2018	2019	2020	2021	2022
Zakon o tujcih	1763	2617	2002	1526	87
Zakon o nadzoru državne meje	4	9	0	0	0
Zakon o proizvodnji in prometu s prepov. drogami	11	3	16	8	14
Zakon o zaščiti živali	4	2	2	3	12
Zakon o orožju	7	7	8	1	9
Zakon o javnih zbiranjih	17	8	9	6	13
Zakon o omejevanju porabe alkohola	0	2	0	0	2
Zakon o zasebnem varovanju	1	0	0	1	1
Zakon o osebnem imenu	0	1	0	0	0
Drugi predpisi	25			144	78
Skupaj	1832	2649	2406	1689	216

Večino kršitev navedenih predpisov je v občutnem upadu glede na preteklo leto, predvsem na področju tajske problematike. Na podlagi statističnih podatkov ocenjujemo, da je stanje javnega reda na območju občine Črnomelj zadovoljivo.

3.2. Ogroženost s področja varnosti v cestnem prometu:

3.2.1. Prometne nesreče in posledice

Leto	Prometne nesreče				Posledice		
	Vse nesreče	Nesreče s smrtnim izidom	Nesreče s telesnimi poškod.	Nesreče z mater. škodo	Mrtvi	Hudo telesno poškod.	Lahko telesno poškod.
2018	100	1	48	51	1	3	71
2019	74	0	25	48	0	2	36
2020	83	3	42	38	3	10	40
2021	88	0	31	57	0	9	43
2022	84	1	31	52	1	6	41

Glede na leto 2021 je bilo število prometnih nesreč na območju občine Črnomelj na isti ravni. Zgodila se je ena nesreča s smrtnim izidom.

3.2.2. Število prometnih nesreč glede in vzrok

Vzrok	2018	2019	2020	2021	2022
Neprilagojena hitrost	23	19	24	21	21
Nepravilna stran/smer	13	8	19	13	29
Neupoštevanje prednosti	16	12	10	10	10
Nepravilno prehitevanje	4	5	3	5	1
Nepravilni premiki z vozilom	21	12	12	19	11
Neustrezna varnostna razdalja	10	7	2	7	5

Neppravilnosti pešcev	0	1	1	2	0
Alkohol-sovzrok	10	10	9	9	17

V letu 2022 je bilo največ prometnih nesreč zaradi neprimerne hitrosti in nepravilne smeri oz. strani vožnje. Povišan je delež alkohola kot sovzrok za prometne nesreče.

3.3. Število kršitev v mirujočem prometu

Kršeni zakon – odlok	2018	2019	2020	2021	2022
Odlok o režimu na območju ob reki Kolpi	7	1	2	12	112
Zakon o pravilih cestnega prometa	483	349	385	1093	800
Skupaj	574	370	387	1105	912

Število kršitev prometne zakonodaje na področju mirujočega prometa je statistično gledano v upadu glede na preteklo leto. Upoštevati pa moramo, da je v drugi polovici leta delo opravljal samo en redar, tako da ocenjujemo, da je število kršitev bilo v porastu in ne v upadu. Ugotavljamo povečano število neupoštevanja parkirnega režima v mestu Črnomelj, predvsem v mirujočih conah, kjer je parkiranje dovoljeno z obinsko dovolilnico, oz. je potrebno označiti as prihoda, češar vozniki ne upoštevajo.

Po Odloku o režimu na območju ob reki Kolpi je MIR v letu 2022 izdal 112 plačilnih nalogov in 336 ustnih opozoril, kar kaže na izrazito poslabšano stanje glede na prejšnje leto, ko je bilo izdanih 12 plačilnih nalogov in 83 opozoril. Občina je postavila opozorilne table, ki obane obveščajo o režimu na reki Kolpi, češar pa vozniki ne upoštevajo. Delo redarstva je bilo usmerjeno v opozarjanje kršiteljev v kolikor so bili ti v bližini in ne v kaznovanje.

Redarja sta pri delu opravljala selekcijo glede na težo kršitve in pri tem sankcionirala težje kršitve, medtem ko sta lažje kršitve opozarjala tako ustno kot tudi pisno. V letu 2022 je bilo izrečenih 1183 ustnih in pisnih opozoril. Stanje v mirujočem prometu se je poslabšalo glede na pretekla leta.

Redarstvo opravlja poostren nadzor parkirnih mest rezerviranih za invalide. V mestu Črnomelj je bilo zaradi teh kršitev sankcioniranih 53, v letu 2021 pa 40 voznikov, kar ocenjujemo za veliko število in slabo stanje. Pri nadzoru so bile ugotovljene tudi zlorabe parkirnih kart za invalide.

Na podlagi zgoraj navedenih statističnih podatkov ocenjujemo, da so varnostne razmere v letu 2022 na območju obine Črnomelj glede na prejšnje leto na področju prometne varnosti na približno isti ravni, v mirujočem prometu je stanje slabše, zlasti zaskrbljujejoče so ugotovitve, da so v porastu kršitve na parkirnih mestih rezerviranih za invalide, prav tako pa je bilo zelo poslabšano stanje na področju parkiranja ob reki Kolpi.

Glede na konstanten nadzor redarstva stanje na tem področju ocenjujemo kot zadovoljivo.

4. CILJI IN NALOGE DELOVANJA OB INSKIH REDARJEV NA OBMOČJU OB INE ČRNOMELJ

Osnovni cilj Občinskega programa varnosti Občine Črnomelj je zagotoviti zadovoljivo stanje javne varnosti oziroma javnega reda in miru.

4.1. Strateški cilj

Ta cilj je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občini z Medobčinsko inšpekcijo in redarstvom. Njegova vsebina izhaja iz nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb, ki so prisotne v navedeni Občini.

4.1.1. Ukrepi za doseganje cilja

Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in miru ter naravne in kulturne dediščine, upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in miru, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja, izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev, preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj, obvladovanje varnostnih tveganj, zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine, uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine, vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarske službe in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb.

4.2. Operativni cilji

4.2.1. Varnost cestnega prometa

Zmanjševanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti, zagotovitev prehodnosti pločnikov ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko Medobčinskega inšpektorata in redarstva Občin Bele krajine in Policijske postaje Črnomelj.

Varnost v cestnem prometu se izboljšuje, vendar še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti na ravni države se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet ter z dvigom profesionalnosti redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč.

Zastavljen je ambiciozen cilj, da se do leta 2015 v Sloveniji število mrtvih zmanjša za 50 %. Ta cilj je potrebno zasledovati tudi v Občini Črnomelj. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, občinsko redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Nujno potrebno je zagotoviti še večje sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občin.

Za dvig varnostne kulture na področju prometne varnosti so odgovorni vsi udeleženci v cestnem prometu, še posebej pa je potrebno izpostaviti izobraževalne procese v osnovnih in srednjih šolah ter programe izobraževanja v avtošolah.

S 1.4.2011 je stopil v veljavo (pričetek uporabe 1.7.2011) Zakon o voznikih (Ur. list RS, št. 109/2010), ki v 6. členu nalaga še več obveznosti svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, prav tako pa v njihovo delo vključuje tudi občinske redarje.

V veljavo stopijo s tem datumom tudi Zakon o cestah (Ur. list RS, št. 109/2010), Zakon o motornih vozilih (Ur. list RS, št. 106/2010) in Zakon o pravilih v cestnem prometu (Ur. list RS, št. 109/2010). Prav slednji zakon prinaša v 15. členu še več pooblastil občinskim redarjem. Občinski redarji zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa na cestah v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja ter varstva cest in okolja na občinskih cestah izvajajo nadzor nad določbami tega zakona:

5. člena (varstvo okolja),

7. člena (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov),

- prvega in drugega odstavka 16. člena (listine, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci cestnega prometa, razen listine o tovoru in pri opravljanju prevoza skupine otrok, potrdila o poklicnih voznških izkušnjah),
 - 17. člena (izločitev vozila iz prometa),
 - 18. člena (čas trajanja izločitve iz prometa),
 - 19. člena (odstranitev nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila),
 - 27. člena (dolžnost upoštevanja pravil),
 - 31. člena (območje umirjenega prometa),
 - 32. člena (območje za pešce),
 - 33. člena (varnostni pas),
 - 34. člena (zaščitna čelada),
 - 35. člena (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila),
 - 37. člena (vožnja z vozilom po cesti),
 - 41. člena (vožnja z vozilom na prehodu za pešce),
 - 46. člena (najvišje dovoljene hitrosti),
 - 47. člena (najvišje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil),
 - 61. člena (odpiranje vrat vozila),
 - 62. člena (zapustitev vozila),

- 63. člena (označitev ustavljenih vozil),
- 65. člena (ustavitev in parkiranje),
- 67. člena (parkiranje na parkirnem mestu označenem za invalide),
- 68. člena (območja kratkotrajnega parkiranja),
- 69. člena (izjeme parkiranja na prostoru, kjer to ni dovoljeno),
- 77. člena (pogoji za nalaganje in razlaganje tovora na cesti),
- 78. člena (pogoji za opravljanje gospodarske vožnje),
- 83. člena (udeležba pešcev v cestnem prometu),
- 84. člena (označitev pešcev),
- petega in desetega odstavka 87. člena (varstvo otrok),
- 88. člena, razen nad določ. sedmega in devetega odst. tega člena (prevoz oseb),
- 92. člena (jahač, gonič in vodič živali v prometu ter pogoji za udeležbo živali v cestnem prometu),
- 93. člena (kolesa in kolesa s pomožnim motorjem),
- 94. člena (vožnja voznikov koles z licenco),
- 95. člena (pogoji za udeležbo motornih koles in mopedov v cestnem prometu),
- 97. člena (pogoji za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu),
- 98. člena (prometna signalizacija),
- 99. člena (svetlobni prometni znaki).

Občinski redarji lahko izvajajo nadzor nad 46. in 47. členom tega zakona izključno s samodejnimi napravami in sredstvi za nadzor prometa, s katerimi se prekrški slikovno dokumentirajo, pri tem pa nimajo pravice ustaviti voznika.

4.2.2. Naloge za doseganje cilja

Uporabljati je potrebno ocene prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri izdelavi letnega načrta in mesečnega načrta dela Medobčinske inšpekcije in redarstva za področje varnosti v cestnem prometu.

V zvezi z uresničevanjem sprejetega pisnega protokola o sodelovanju med redarsko službo, Policijsko postajo Črnomelj in Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občin je bilo izvedenih več sestankov zaposlenih v Medobčinski inšpekciji in redarstvu z vodstvom Policijske postaje Črnomelj.

Poseben poudarek je bil dan ugotavljanju ustreznosti parkirnih mest in samemu mirujočemu prometu na območju občine. Parkirišča v Črnomlju katerim bodo občinski redarji namenili posebno pozornost:

- Trg svobode (plačljiva parkirna mesta in 2 označena parkirišča za invalide),
- Na utrdbah šte. 22,
- Ul. Staneta Rozmana (enosmerno parkiranje ob vozišču),
- parkirišča ob Kolodvorski cesti, (časovno omejeno parkiranje),
- v Ulici Mirana Jarca, (dovoljeno za stanovalce),
- v Ulici Otona Župančiča pri OŠ Mirana Jarca (časovno omejeno parkiranje),
- v Zadrugi ulici pri ambulanti (2 parkirišča za invalide) pri Mercatorju in THG (3 parkirišča za invalide),
- pri Zdravstvenem domu na Delavski poti (1 parkirišče za invalide, 2 intervencijski poti),
- otroški vrtec v Čardaku 1,
- parkirišče pri cerkvi v Vojni vasi,
- parkirišče pri Domu starejših Črnomelj (2 parkirišča za invalide) in
- parkirišča pri igriščih, vrtcu in Osnovni šoli Loka Črnomelj,

Prioritetno bo nadzor usmerjen v ugotavljanje kršiteljev, ki parkirajo svoja vozila na parkiriščih, ki so namenjena invalidnim osebam, na interventnih poteh in na pločnikih.

Občinski redarji lahko izvajajo nadzor hitrosti vožnje vozil v cestnem prometu s samodejnimi merilniki hitrosti. Opravljajo se lahko predvsem tam, kjer je izpostavljena problematika (prometne nesreče zaradi hitrosti) v bližini šol in vrtcev, ter v območjih, kjer je velika gostota pešcev in kolesarjev, ter tam, kjer to želijo in pričakujejo občani (Ul. Otona Župančiča, Ul. Mirana Jarca, Kolodvorska cesta, Čardak, Kidričeva ulica, Pri stadionu, Majer, Ul. Staneta Rozmana, Vinška cesta, skozi Kanižarico, itd.).

Medobčinska inšpekcija in redarstvo se je dogovorilo za sodelovanje z državnimi inšpekcijami, ko naleti na prekrške, ki niso v njihovi pristojnosti. Tudi v letu 2018 so bile v primeru potrebe z imenovanimi izvedene nekatere skupne akcije.

4.3. Varstvo javnega reda in mira

Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), v nadaljevanju ZJRM, opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvrševanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in miru je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Občinski redarji Medobčinske inšpekcije in redarstva imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in miru na območju občine Črnomelj.

4.3.1. Naloge za doseg cilja

Uporabljati je potrebno ocene ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in miru (sprotno načrtovanje ukrepov).

V času vikendov, šolskih počitnic, praznikov in večjih javnih prireditev prihaja tudi do pojava kaznivih dejanj, ki so posledica vandalizma. Nadzor je potreben predvsem v okolici osnovnih šol in športnih igrišč v Ulici Otona Župančiča, Čardaku, ob Kidričevi ulici, območju Majer in v okolici cerkev na Trgu svobode ter v Vojni vasi. Še posebej je s področja vandalizma izpostavljen mostiček preko Lahinje (Majer).

Zagotoviti dobro usposobljenost občinskih redarjev za hitre odzive na klice v sili in za vedenje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah.

Če občinski redarji opravljajo naloge, ki jih določa zakon, skupaj s policisti, so dolžni ravnati po navodilu policista oziroma vodje policijske enote.

V skladu z določili Zakona o občinskem redarstvu so policisti dolžni nuditi pomoč občinskim redarjem pri izvedbi posameznega postopka (ugotavljanje identitete, zadržanje na kraju prekrška ali kaznivega dejanja, obveščanje, itd.). Če občinski redarji ugotovijo, da se pripravlja, izvršuje ali je izvršeno kaznivo dejanje, za katerega se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog, so dolžni v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo.

4.3.2. Varnost obinskih javnih poti in rekreacijskih površin

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, predstavljajo določena varnostna tveganja za ljudi, prisotne na takih krajih. Zaradi tega je priporočljivo (ZJRM Ur.l. 70/2006), da se občinski redarji usposobijo za odzive na klice v sili in na ustrezno ukrepanje do prihoda policistov.

4.3.3. Naloge za doseg cilja

V Medobčinski inšpekciji in redarstvu so v letu 2009 izdelali seznam varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju občin. Na podlagi tega je bil izdelan tudi načrt obhodov varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk, kakor tudi zemljevid – karta preglednica, z vrisanimi obhodnimi relacijami. Te dokumente je potrebno sproti dopolnjevati z aktualnimi varnostnimi problemi in prilagajati tudi relacije ter čase samih obhodov in nadzorov s strani občinskih redarjev.

4.4. Preto nost intervencijskih poti

V okviru varnostnega obvladovanja intervencijskih poti je cilj Občinskega programa varnosti zagotoviti na teh poteh prisotnost redarjev Medobčinske inšpekcije in redarstva.

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja oziroma nasploh javne varnosti in javnega reda na območju

občine Črnomelj. Zaradi tega morajo občinski redarji spoznavati območja na katerih se nahajajo intervencijske poti (z razvojem mesta Črnomelj se spreminjajo tudi intervencijske poti), in da lahko na ta način, s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje intervencijskih poti v Občinah, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

Pristojna služba v Občinski upravi Občine Črnomelj ažurira izdelan načrt intervencijskih poti na območju občine Črnomelj.

Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva izdelata načrt obhodov intervencijskih poti (izdelati tudi zemljevid – karto preglednico z vrisanimi obhodi občinskega redarja).

Izdelati pisni dogovor o sodelovanju Medobčinskega inšpektorata in redarstva in koncesionarja za odvoz vozil.

4.5. Varnost zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine

Varstvo kulturne dediščine je urejeno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/2008). Po tem zakonu imajo določene pristojnosti tudi lokalne skupnosti. Na splošno pa velja, da je ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine ter preprečevanje ogroženosti zgradb, muzejev, arheoloških najdbišč, grobišč, spomenikov in drugih nepremičnih in premičnih objektov, ki imajo status kulturne dediščine, skrb vseh in vsakogar. Zato so občinski redarji kot pooblaščenice uradne osebe tudi tisti subjekti, ki so dolžni skrbeti za preprečevanje ogroženosti in napadov na te objekte, kot tudi za zaščito sledov in ustrezno obveščanje policije ob morebitnem poškodovanju takega objekta.

4.5.1. Naloge za doseg cilja

Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva sodeluje z organizacijsko enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki deluje na območju občine (varovanje in nadzor).

Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva je v letu 2009 izdelalo seznam objektov, obeležij, območij in spomenikov, ki imajo status naravne ali kulturne dediščine. Ta seznam je potrebno sproti ažurirati in dopolniti z aktualnimi podatki - evidenco.

Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva izdelata načrt obhodov objektov, obeležij, območij in spomenikov, ki imajo status naravne ali kulturne dediščine.

Vodstvo Medobčinske inšpekcije in redarstva ažurira podatke o dosedanjih namernih poškodbah in napadih na objekte naravne in kulturne dediščine. Ob teh objektih je potrebno zagotavljati pogostejšo preventivno prisotnost občinskih redarjev.

4.6. Varstvo okolja

Izboljšati je potrebno pregled nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečati obseg in profesionalnosti nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je eno od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora ter kakovosti življenja in dela občanov. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. Na lokalni ravni gre za skrb v tem smislu, da se občinski redar aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja občinske okoljske politike.

4.6.1. Naloge za dosego cilja

redarska služba še nadalje izmenjuje informacije z okoljsko inšpekcijo za učinkovit nadzor na tem področju, občinski redarji posebno skrb namenijo spoštovanju predpisov, ki se nanašajo na ohranjanje narave in razvrednotenja okolja (odpadki, odpadne vode, itd.). V primeru ugotovitve teh kršitev podajo ustrezne informacije in predloge pristojnim prekrškovnim organom in organom občinske uprave Občin, redarska služba ažurira karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike.

5. VARNOSTNE NALOGE IN POTREBE V OBINI ČRNOMELJ IZHAJAJO IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Glede na zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer je potreba po obvladovanju te problematike s strani občinskih redarjev predvsem na področju varnosti v cestnem prometu, področju javnega reda in miru ter področja varovanja narave in okolja.

Glede na omejene pristojnosti in pooblastila so morali občinski redarji čas in območje svojega dela postopoma prilagoditi varnostnim potrebam v občinah.

6. ORGANIZIRANOST, KADROVSKA SESTAVA IN VODENJE MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA

Organiziranost redarske službe je bila izvedena na podlagi sprejetega Odloka o ustanovitvi Medobčinske inšpekcije in redarstva (Ur. list RS 68/2008), ki so ga sprejele Občine Črnomelj, Občina Metlika in Občina Semič. S tem odlokom so imenovane občine ustanovile ta organ skupne občinske uprave, določile ime in sedež organa, razmerje do občin soustanoviteljic, njegovo delovno področje, notranjo organizacijo, vodenje ter zagotavljanje sredstev in drugih pogojev za njegovo delo.

Ustanoviteljske pravice občin in zagotavljanja proračunskih sredstev za delovanje organa skupne uprave, za kar so pristojni Občinski sveti, izvršujejo župani občin ustanoviteljic.

Župani imenujejo in razrešujejo predstojnika organa skupne občinske uprave (vodjo medobčinske inšpekcije in redarstva), sprejmejo kadrovski načrt, program dela in finančni načrt medobčinske inšpekcije in redarstva, nadzorujejo delo ter dajejo skupne usmeritve glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja tega organa.

Sedež medobčinske inšpekcije in redarstva je v Občini Črnomelj na naslovu: Trg svobode 3, Črnomelj.

Poleg nalog, ki jih redar izvaja v skladu z Zakonom o občinskem redarstvu (Uradni list RS, št. 139/2006), Zakon o pravilih v cestnem prometu (Ur. list RS, št. 109/2010), Zakonom o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/2006), Zakonom o prekrških (Ur. list RS, št. 3/2007-ZP-1-UPB4, 17 in 21/08-ZP-1E in 108/09-ZP-1F) in drugimi zakoni, kot tudi akti in predpisi občin, opravlja tudi naloge s področja inšpekcijskih zadev oziroma nudi pomoč občinskemu inšpektorju na način kot ga predpisuje Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, št. 43/2007-ZIN-UPB1).

V nadaljevanju je v preglednici prikazana sistemizacija delovnih mest v Medobčinski inšpekciji in redarstvu ter zasedenost delovnih mest na dan 4. 5. 2023, kot sledi:

Zap. št.	Delovno mesto, uradniški naziv	Štev. delovnih mest	
		SISTEMIZACIJA	ZASEDENOST
1	Vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva - inšpektor	1	1
3	Občinski redar	2	1
	SKUPAJ	3	2

Z delom je v prvi polovici leta zaključil en redar, tako da je eno delovno mesto trenutno nezasedeno do nove zaposlitve.

7. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA

Med materialne in druge pogoje za delovanje občinskih redarjev lahko uvrščamo prostore organa, opremo, ki jo uporabljajo redarji, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določa Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Ur. list RS, št. 78/2007), uniformo, simbole in oznake ter službeno izkaznico pa določa Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Ur. list RS, št. 103/2007).

Zaposleni v tem organu uporabljajo pri svojem delu ustrezno delovno opremo in službena avtomobila Ford Fusion in Dacia Duster ki je bilo nabavljeno v letu 2018.

8. OBVEŠANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora občinski redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti.

Poročilo občinskega redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem sledeče:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,

- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja organa dolžan nemudoma oziroma takoj obvestiti županjo Občine Črnomelj (glede na kraj dogodka), oz. osebo, ki jo ta pooblasti.

Občinska redarja Medobčinske inšpekcije in redarstva od 1.1.2022 pa do 31.12.2022, nista uporabila nobenih prisilnih sredstev, prav tako pa tudi nobene osebe ni bilo potrebno zadržati zaradi storitve kaznivega dejanja ali prekrška.

9. OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročil občinskih redarjev ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja občinskih redarjev vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti.

Na podlagi 1. odstavka 17. člena Zakona o občinskem redarstvu je župan občine, kjer ima sedež Medobčinska inšpekcija in redarstvo (Občina Črnomelj), dolžan ustanoviti komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja občinskih redarjev na območju občine Črnomelj, Metlika in Semič.

Komisija opravlja delo v naslednjih primerih:

- Če je bila osebi pri uporabi prisilnih sredstev povzročena telesna poškodba ali smrt, ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam.
- Obravnava pritožbe zoper delo občinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih občinskega redarstva, kadar komisija oceni, da je to potrebno.

10. POVZETEK OCENE

Ocena izvajanja občinskega programa varnosti je pokazala dobro stanje na tem področju, predvsem pa potrebo po nadaljnji krepitvi dela občinskih redarjev. Občinska redarja sta pričela v okviru Medobčinske inšpekcije in redarstva s svojim delom s 1.1.2010 in s svojimi aktivnostmi upravičila pričakovanja občin ustanoviteljic, predvsem pa prebivalcev, ki živijo na območju, ki ga ta redarja pokrivata. Za doseg ciljev, zadanih ob sprejemu Občinskega programa varnosti Občine Črnomelj bo potrebna njihova še večja angažiranost, strokovnost in učinkovitost.

V skladu z zgoraj prikazano oceno varnostnih razmer, ki je sestavljena in usklajena z redarsko službo, policijo ter drugimi subjekti, ki v občini delujejo na področju varnosti, je utemeljen predlog po angažiranju redarjev na območju občine Črnomelj ter njihovem usklajenem delovanju s predstavniki Policijske postaje Črnomelj, ter drugimi subjekti v občini, ki lahko na tem področju dajo svoj prispevek.

Pripravil:
Marjan Kastelic
Vodja medobčinske inšpekcije in redarstva

Predlagatelj:
Andrej Kavšek
Župan Občine Črnomelj

LITERATURA IN VIRI

- Ustava Republike Slovenije (Ur. list RS/I 33/91);
- Zakon o prekrških Ur. list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US in 73/19 – odl. US) števil. 3/07-ZP-1-UPB4, 17 in 21/08-ZP-1E in 108/09-ZP-1F);
- Zakon o pravilih v cestnem prometu (Ur. list RS, št. 82/13 – uradno prečiščeno besedilo, 69/17 – popr., 68/16, 54/17, 3/18 – odl. US in 43/19 – ZVoz-1B)
- Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 132/22, 140/22 – ZSDH-1A in 29/23)
- Zakon o lokalni samoupravi (Ur. list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE)
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (Ur. list RS, števil. 70/06);
- Zakon o policiji (Ur. list RS, št. 66/09 – uradno prečiščeno besedilo, 22/10, 26/11 – odl. US, 58/11 – ZDT-1, 40/12 – ZUJF, 96/12 – ZPIZ-2, 15/13 – ZNPPol in 15/13 – ZODPol)
- Kazenski zakonik-KZ-1. (Ur. list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16, 27/17 in 23/20)
- Zakon o kazenskem postopku (Ur. list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14, 8/16 – odl. US, 64/16 – odl. US, 65/16 – odl. US, 66/17 – ORZKP153,154, 22/19 in 55/20 – odl. US)
- Zakon o občinskem redarstvu (Ur. list RS, števil. 139/06 in 9/17);
- Zakon o varuhu človekovih pravic (Ur. list RS, št. 69/17 – uradno prečiščeno besedilo)
- Zakon o varstvu okolja (Ur. list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE)
- Zakon o inšpekcijskem nadzoru (Ur. list RS, števil. št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14)
- Zakon o vodah (Ur. list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20)
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18)
- Pravilnik o policijskih pooblastilih (Ur. list RS, števil. št. 16/14 in 59/17)
- Učna gradiva, Policijska Akademija (2008) - Program osnovnega strokovnega usposabljanja občinskih redarjev;
- Poročilo o delu Policijske postaje Črnomelj;
- Poročilo o delu Medobčinske inšpekcije in redarstva;
- Uradna spletna stran Občine Črnomelj, občinski odloki